

9.3.2018 GR

Prosjektbeskrivelse for utredningen om Kunnskap om kompetansebehov for Nordhordland

Formålet med dette prosjektet er å få fram kunnskap om kompetansestruktur og framtidige kompetansebehov knyttet til arbeidslivet i Nordhordland. Dermed hva slags rolle videregående skole og virksomhetene hver for seg og i samarbeid har/kan ha for utdanning og opplæring. Helt overordnet vil dette være viktig kunnskap i en drøfting om den videregående skoles plass i forhold til regional utvikling og omstilling i denne regionen.

Del 1: (nyeste data og utvikling over tid)

- Befolkning, bosetting, utdanningsnivå, pendling
- Næring, virksomhetspopulasjon, størrelsesstruktur, dynamikk (tilvekst, frafall), sysselsetting og kompetansestruktur
- Kobling av yrkes og næringsstatistikk for regionen for å få fram tall om kompetanseprofilen i næringslivet i regionen (krever spesialkjøring, kjøp av rådata fra SSB om fylkeskommunen ikke har disse tilgjengelig)

Del 2: (nyeste data og utvikling over tid)

Regionens kompetanseproduksjon og markedsmessige nedslagsfelt. Herunder den videregående skolenes bidrag, spesielle fortrinn (blant annet samarbeid skole/næringsliv), og utfordringer (avstander, konkurranse mm)

Del 3: Det eksisterende arbeidslivets etterspørsel etter kompetanse nå og i årene framover, og etterspørsel etter kompetanse i framtidens næringsliv.

- Kombinerer spesialkjøring av kompetansestrukturer ved å krysskoble yrkes- og næringsstatistikk
- Kjøpe en kvantitativ sårbarhetsanalyse basert på utsatte yrker i forhold automatisering
- Intervjudata fra foretakene/andre arbeidsplasser og nøkkelinformanter i regionen

Del 4: Nye kompetansebehov. Framstilling blir basert på nasjonale analyser om hva som vil være framtidens næringer, og vil handle om hvordan samfunn og næringsliv vil være organisert (f.eks. nye teknologier, nye markeder). F.eks. vil robotisering, automatisering både innebære at yrker som vi har i dag vil reduseres, forsvinne eller helt endre karakter. Samtidig vil slike systemer også innebære at helt nye kompetansebehov dukker opp. Med utgangspunkt i en del internasjonale/nasjonale analyser som finnes på dette området samt data fra de andre delene av studien, vil en kunne si noe om utviklingen framover. Blant annet er det mulig å identifisere omfanget av de yrkene i regionen som i årene framover står i fare for å bli automatisert eller helt lagt om. Prosjektteamet besitter allerede i dag datakoder og metodikk for å kunne utføre en slik analyse.

Følgende fire (ikke gjensidigutelukkende) tema peker seg spesielt ut i forhold til å utfordre/utvikle framtidens næringsliv:

- Grønn omlegging og nye muligheter innen energi/miljøteknologi
- Digitalisering, robotisering og automatisering (yrker fases ut/nye kommer til)

- Velferdstjenesteutvikling (som svarer på eldrebølgen, effektivisering innen offentlig sektor og krav til gode tjenester)
- Biomassenæringer (f.eks. havbruk, algeproduksjon, landbruk o.l.)

I tillegg vil næringslivet og andre nøkkelinformanter på området kunne komme med informative innspill om dette emnet.

Del 5:

Et avslutningskapittel som på basis av de ulike delene i utredningen drøfter hva slags rolle den videregående skolen i Nordhordlandsregionen kan ha i årene framover..

Geografisk avgrensning

I analysen inngår Meland, Lindås, Radøy, Austrheim, Fedje og Masfjorden fra Nordhordland, i tillegg Modalen, Gulen og Solund.

Datakilder:

Sekundærdata

Eksisterende rapporter nasjonalt og tilknyttet regionen. Sekundærdata for analyse hentes fra Statistisk sentralbyrå, Nordhordlands Næringslags medlemsregister og Proffdatabasen som bygger på Bedrifts- og foretaksregisteret fra Brønnøysund. Også faktagrunnlag fra de to videregående skolene bør inngå.

Prosjektet har avtalt samarbeid om datakjøp og innspill i forberedelsen til datainnsamling og analysearbeid med statistikkavdelingen i Hordaland fylkeskommune.

Primærdata

Nøkkelinformantintervjuer (skoleledelse, ordførere, næringsledere, ledelse i næringslaget). Dette bør delvis organiseres som fokusgruppemøter, dels i form av individuelle intervjuer. Datainnsamlingen blant ulike typer arbeidsgivere bør favne nokså bredt hva angår typer virksomhet, størrelse og geografisk lokalisering. Inkluderes både privat og offentlig sektor, utgjør virksomheter **med ansatte** ca. 2500 enheter (utgangspunkt i SSB tabellgrunnlag 07091). Et tentativt utvalg basert på intervjuer/fokusgrupper vil være:

Videregående skoler	2
Kommuner (tjenester)	9
Industri/bygg og anlegg (herunder tekniske tjenester)	50-70
Handel og privat tjenesteyting	50
Offentlige virksomheter (helse/omsorg (1))	5-10

(1) Spørsmål om arbeidsplassutvikling, rekruttering og kompetansebehov for denne gruppen vil dels også dekkes gjennom intervjuene knyttet til tjenestesektoren.

Intervjuguiden

Vil baseres på et semi-strukturert opplegg som kombinerer lukkede og åpne svarkategorier, og ha en varighet på ca. 30-40 minutter. Temaene som inngår er først og fremst spørsmål om:

- Sysselsetting/utvikling
- Kompetansesammensetning/utvikling
- Rekruttering
- Virksomhetens eksisterende og framtidige vertskapsrolle i forhold til videregående opplæring (for eksempel praksisplasser, bedriftsbesøk med mer), både knyttet til «vanlige yrkesfag», TAF og allmennfag.

Produkt

Resultatene av utredningen vil bli utgitt i en rapport som gjøres **allment tilgjengelig**. Offentliggjøring gjøres etter avtale med oppdragsgiver. Rapporten vil tentativt inneholde et ca. 10 siders sammendrag + ca. 60 sider. Rapporten gis ut digitalt. Merkostnader ved en eventuell papirversjon kommer i tillegg til de postene som er angitt i budsjettet nedenfor. I tillegg legger vi opp til inntil 2 foredrag innenfor denne budsjetttrammen. Formidling utover dette må dekkes økonomisk og avtales særskilt. Eventuelle formidlingsarrangement organiseres og dekkes av oppdragsgiver.

Prosjektorganisering

Prosjektet kontrakt legges til institutt for geografi ved Universitet i Bergen, og hvor disse lager en egen avtale om delleveransen fra Uni Rokkan. Prosjektteamet vil være: Grete Rusten (prosjektleder), Gro Marit Grimsrud (Uni Rokkan) og Kari Elida Eriksen (UiB) Mer detaljer om kompetansen til teamet:

Grete Rusten, professor økonomisk geografi, UiB. <http://www.uib.no/personer/Grete.Rusten>

Gro Marit Grimsrud, forsker II UNI Rokkan, : <https://uni.no/nb/staff/directory/gro-marit-grimsrud/>

Kari Elida Eriksen har for tiden engasjement som vit. ved institutt for geografi. <https://www.linkedin.com/in/kari-e-eriksen-8a8aa0b6/>

Grete Rusten vil ha hovedansvaret for data som omfatter sekundær og primærdatainnsamling for næring og foretak

Gro Marit Grimsrud vil ha hovedansvaret for sekundærstatistikk analysen knyttet til demografi, bosetting og kompetansenivå. Videre ha hovedansvaret for innsamling, analyse og rapportering for offentlig sektor.

Kari Elida Eriksen vil bistå i datainnsamling, analyse og redaksjonelt arbeid med den endelige rapporten.

Teamet som helhet vil ha ansvaret for teksten og ferdigstillelsen av rapporten. Grete Rusten vil ha det overordnede redaksjonelle ansvaret for rapporten. En egen kontrakt som formaliserer avtalene mellom oppdragsgiver og UiB og UiB og UNI Rokkan, utarbeides når prosjektet har fått tilsagn.

Referansegruppe

Oppdragsgiver oppretter en referansegruppe, som vil være nøkkelpersoner som vi vil ha dialog med underveis. Disse kan f.eks. bestå av representanter fra regionrådet, politikere,

skole, og næringslaget. Fylkeskommunens praktiske bidrag til prosjektet i form av eventuell tilgang på data og bistand med dataanalyser, må avtales særskilt.

Etiske forhold

Utredningen vil være en åpen og uavhengig rapport. Dataene, hvor ikke annet er avtalt vil være anonymisert i publikasjon og i forhold til eiere av prosjektet. Ved avtale om oppstart vil prosjektet gjøre de nødvendige avklaringer i forhold til datameldeplikt. Rådatane dvs. intervjueskjema og databasene er IGs eiendom.

Budsjett (forskningsoppdraget)

		Sats
Grete Rusten	174.000	250 t/ uten dekningsbidrag
Gro Marit Grimsrud	262.000	200 t /med dekningsbidrag
Kari Elida Eriksen	164.000	600 t/ uten dekningsbidrag
Reisekostnader	30.000	
I alt	630.00	

Utover disse postene vil oppdragsgiver kunne stille med inntil 50.000 som skal kunne dekke merutgifter knyttet til eventuelle datakjøp, + kostnader knyttet til trykking av rapport, arrangement og lignende.

Prosjektperiode

Under forutsetning av tilsagnsavklaring: mars 2018.

Ferdigstillelse av endelig rapport planlagt 1. feb. 2019.

Prosjektavslutning 1. mars 2019. (Formidlingsaktiviteter kan etter avtale også skje etter denne dato).

Framdriftsplan

	Mars	April/mai	september	oktober	november	desember/januar	februar
Oppstart og detaljering av utredningsdesign	X	X					
Innsamling og analyse av sekundærstatistikk Del 1	X	X	X				
Analyse av sekundærstatistikk Del 2				X	X		
Feltarbeid nøkkelinformanter		X					
Feltarbeid Offentlig sektor		X					
Feltarbeid Næringslivet			X	X			
Analyse primærdata				X	X		
Ferdigstillelse av rapportutkast					X	X	
Endelig rapport							X